

ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА

Анафілаксія		Гостра реакція на стрес	
		Генералізована	Вазовагальна реакція із непритомністю
Початок прояву симптомів	Зазвичай через 5 хвилин після імунізації, проте можлива запізнена реакція – до 60 хвилин	Виникає раптово до, під час або незабаром після (< 5 хв) імунізації	Виникає раптово до, під час або незабаром після (< 5 хв) імунізації. Може початися через 5 хвилин, якщо пацієнт раптово встає
Системні реакції			
Шкіра	Генералізований уртикарний висип (кропив'янка) або генералізована еритема, локалізований або генералізований ангіоневротичний набряк, генералізований свербіж з висипанням на шкірі або без нього, генералізоване відчуття поколювання, локалізована кропив'янка в місці ін'єкції, почервоніння і свербіж очей	Блідість, холодний липкий піт	Блідість, холодний липкий піт
Дихальна система	Безперервний кашель, гучне дихання і звуження дихальних шляхів: хрип, стридор. При дуже важкому перебігу – зупинка дихання	Гіпервентиляція (швидке, глибоке дихання)	Нормальний або глибокий вдих
Серцево-судинна система	↑ Частота серцевих скорочень ↓ артеріальний тиск, зупинка кровообігу	↑ Частота серцевих скорочень нормальний або ↑ систолічний артеріальний тиск	↓ Частота серцевих скорочень з коливаннями або без них ↓ артеріальний тиск
Травна система	Нудота, блювота, спазми в животі	Нудота	Нудота, блювота
Неврологічні та інші симптоми	Нездужання, занепокоєння, збудження, втрата свідомості, слабка реакція в положенні лежачи на спині або в горизонтальному положенні	Боязкість, запаморочення, оніміння, слабкість, поколювання навколо губ, (гіпоксичні) судоми верхніх або нижніх кінцівок	Короткочасна втрата свідомості, хороша реакція в положенні лежачи на спині або в горизонтальному положенні, можуть з'явитися (гіпоксичні) тоніко-клонічні судоми
УВАГА! Анафілактичний шок і анафілактична реакція вимагають надання невідкладної медичної допомоги!		УВАГА! Такі стани потребують уваги з боку медичного персоналу. Тактика надання медичної допомоги відрізняється від тактики медичної допомоги при анафілактичному шоку.	

У разі НППІ, протягом 24 годин медичні працівники заповнюють карту-повідомлення про ПР/ВЕ/НППІ ЛЗ (on-line) на сайті <https://aisf.dec.gov.ua/> у розділі «Повідомлення від медичного працівника», «Повідомлення від пацієнта».

**Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоку – документ ВООЗ
(використовуйте також наказ МОЗ України від 02.02.2021 № 165
«Про затвердження Примірного переліку лікарських засобів та медичних виробів
для надання медичної допомоги при невідкладних станах у пунктах щеплення»
та від 05.06.2019 р. № 1269 «Про затвердження та впровадження
медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги»)**

Пацієнт з симптомами анафілактичної реакції чи анафілактичного шоку вважається таким, що знаходиться в потенційно смертельному стані. У разі наявності будь-яких сумнівів щодо причини непритомності безпосередньо після вакцинації, слід припустити анафілаксію і терміново розпочинати лікування, водночас, планувати транспортування до лікарні.

При симптомах анафілактичної реакції та анафілактичного шоку зробіть наступне:

- негайно припиніть введення вакцини.
- Якщо у пацієнта утруднене дихання, покладіть у напівлежаче положення на спині, з зігнутими колінами / піднятими ногами.
- Якщо пацієнт без свідомості, надайте пацієнту горизонтального положення.
- Оцініть прохідність дихальних шляхів, частоту дихання та кровообігу.
- При відсутності ознак життя розпочніть серцево-легеневу реанімацію.
- Діагностуйте анафілаксію, оцінивши симптоми та ознаки, що відносяться до: шкіри, дихальної системи, серцево-судинної системи, травної системи, нервової системи.

Введіть епінефрин (1 мг/мл) з такою дозою та шляхом введення:

Вік	Дозування* (мл)
0–12 місяців	0,10 мл внутрішньом'язово у верхньо-зовнішню поверхню стегна;
1–5 років	0,15 мл внутрішньом'язово у верхньо-зовнішню поверхню стегна;
6–11 років	0,30 мл внутрішньом'язово у верхньо-зовнішню поверхню стегна;
від 12 років і старше	0,40 мл внутрішньом'язово у верхньо-зовнішню поверхню стегна;
ДОРΟΣЛІ	0,50 мл внутрішньом'язово в дельтоподібний м'яз або у верхньо-зовнішню поверхню стегна.

Дозування для дітей засновано на співвідношенні 0,01 мл/кг на дозу аж до 0,5 мл.
Епінефрин (розчин для ін'єкцій 1 мг/мл або 1,8 мг/мл або 1,82 мг/мл). Альтернативно можна використовувати епіпен або епіпен жуніор згідно з інструкцією.

Оцініть відповідь на терапію і в разі безперервних респіраторних та/або серцево-судинних ознак і симптомів **введіть повторну дозу епінефрину (адреналіну) внутрішньом'язово кожні 5–10 хвилин, в цілому не більше ДВОХ додаткових доз, дайте кисень високим потоком.**

- Запишіть показники – частота пульсу, частота дихання й артеріальний тиск пацієнта, а також час і точну дозу введеного препарату та передайте дані при госпіталізації.

УВАГА! Одразу після надання першої медичної допомоги необхідно зателефонувати:

До служби екстреної медичної допомоги за номером: 103 або 112

Обласному координатору за номером: _____

Спеціалісту національного рівня за номером:

**+38 063 246 37 66 – Володимир Біруля, або
+38 093 423 88 08 – Анастасія Кісільова, або
+38 073 156 52 38 – Роман Борщ**

або в разі недоступності мобільного зв'язку за номером
(044) 425 43 55 – прес-служба ЦГЗ України.